

Nr. 44.

Brasovu,

26. Mai

1857.

Gazeta ese de dōe ori pe seputenă,
adecă: Me. urea și Sambata, Foișa
candu se va pute. — Pretul loru
este pe 1 anu 10 f.; pe diuometate a.
5 f. m. c. înalntru Monarchie.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., si
pe anulu intregu 14 f. Se prenumera
la tote poște c. r., cum si la toti cu-
noscuti nostri DD. corespondinti. Pen-
tru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

ГАЗЕТА

TRANSSILVANIEI.

Monarchia Austriaca.

Np. 5836.

ПРОВОКАРЕ.

Комюнă Sárkány (Шъркаиа) дн̄и черквăлă конънте, каре дн̄и Апрілă 1855 съфери дн̄фришатă de фокă ши дн̄и 1856 de грindină ши ревърсареа Олтвăлă, фă черката дн̄и 20. Маиă de o нóă непорочире прин фокă.

О шврь се апине прин фолцерă ши впăл вжитă червикосă дн̄и лъци фриле маи престе тóтъ локалитатеа.

А доза зи потолинбсе фоквăлă се възă къ къзă прадъ фоквăлă З касе ши 145 едифицие економиче, шврь, шопврь, граждэрь, къ пътрецă ши стрънте ши 71 de razde, дн̄тре каре пътна поге ера асекврате съферирă възвиă 20,191 ф. м. к.

Чинчеспрезече razde маи арсеръ ши дн̄и а. 1855 ши къ таре грънате дн̄и реедификаръ едифицие, че деарсеръ саръш, тоди чейлалдъ дн̄къ пе се пътвърь рестакра de даенеле съферите din линса сечершвăлă ши а авторъ де-пътъчни de къмпă.

Еи даръ аă дн̄доирă фрептă а претинде дела дн̄влярареа пъвлквăлă впăл ажториă тимпвриă.

Аша се провоќъ локвitorи чеи повил ла inită din Прeфектура Брашоввăлă, ка съ ле дн̄тнăлъ ажториă тимпвриă.

Тóтъ официе ч. р. de черкă але Прeфектури ши Маистратвăлă de Брашовă се авicézъ deodată а прими колателе оферите ши але тримите дн̄тър'о консептичнне nominatъ a дн̄врвторилорă ла ч. р. Прeфектури спре а се тръните, ка съ се дн̄пъртъшескъ чеи непорочицă.

Ч. р. Прeфектури Брашовă дн̄и 28. Маиă 1857.

Прeфектула
ГРІХНЕР.

Maiestatile Sale in Unguri'a.

Брvea таре, 27. Маиă п. Ері пе ла 2 оре дн̄пъ пръпъ дн̄трапъ Маистъцile Сале къ дн̄тратă сервъторескъ дн̄и орашвăл ачеста, каре ера декоратă петъндненеа сервъторемте. Орашвăл пътнеръ ла 26,000 локвitorи ши маи конвениръ ши din deosebile локврь алдъ дн̄тимпинътори; пътни бандерилвă командацă ши аран-циатă de тимпвриă de граф. Зичи фъчеа впăл пътнеръ дн̄тпхиториă. Аша о масъ таре de попорă дн̄тимпинъ пе Маистъцile Сале ла дн̄трапре къ ентсциастă de биневепире ши къ вивате реснпътъ-ре. О тълциме de кълъреди дн̄и костътиме национале, карете еле-ганте вртарь дн̄пъ Маистъцile Сале пъпъ дн̄и реснпътъ епико-ко-пескъ рот. к. дн̄де дн̄и кврте се постасеръ дн̄и спалиеръ тóтъ ажторитъцile ши дн̄пътъчнile спре а прими ши а биневента пе Маистъцă. Demnitarii дн̄пахи бесеричешти дн̄къ се афларъ де-фацъ; клопотеле ши въввятвăл траоквриморă пе маи дн̄пчетаръ пъпъ че дн̄трапъ Маист. Сале дн̄и бесерикъ дн̄тре вивате пе'птрервп-те. Дн̄пъ Te Deum се дн̄серь пе пътвърь рошие пъпъ дн̄и кас-тре, зnde o компанie de грепадиръ ши тъсика тилтаръ къ кънта-реа импвлаи дн̄шн kontinvarъ опреле сале.

Сквртă дн̄пъ сосире виновоиръ Маиеот. Сале а прими вин-вентърile demnitarilor. Маи дн̄тъи пресжитъ Лпълциа Са Серепицимвă Архидвче гвбернаториă пе ажторитъцile съпссе гвбер-нвлаи съш ши епиконвăл рот. к. алдъ брvei таре дн̄пъ къвжтареа де салтаре.

Дн̄пътъцнеа Ardealvăлă авă опреле а фи прими дн̄и ад-ди-енц деосебитъ, ши къндъ єши Маистатеа Са Лпъператвăлă къ

Лпъперътэса чеа градио се да брадă дн̄и сала de примире, про-рпсе адзпареа дн̄и ентсциастă de въкврье.

Серепитатеа Са Принчипеле гвбернаториă Карл de Шварцен-бергъ салютъ дн̄и фроптеа дептъчнii пе Маистъцi къ вртъториăлă къвжитъ:

Маiestate ч. р. apostolikъ!

„Maiestatea Bóctre a'ci копчесъ, ка съ вин дн̄и фроптеа дептъчнii, каре се adsnace, спре a adsue Maiestatiloră Bóctre отацислă челъ преа smilis ală Marelii Принчипатă Ardealvă, асекрпндъ съчнпереа чеа крединбсъ ши aderipuca кътъръ Maiestatilе Bóctre ши преа дн̄пата касъ Лпъперътэскъ.

Кончедецимъ Maiestate a ти adasue рвгзмптеа, ка се бине-воий a ферини Mar. Принчипатă алă Dвóctre кътъ тай дн̄пграбъ къ дн̄пата че-челаре дн̄i сочиате къ Maiestatea Са Лпъперътэса ши съ въ конвнцији кътъ entsciacstă ши къ че синчеритате балъ initiale pentrs преапалта пъреке domnitóre.“

Къвжтареа се фпі къ впăл вивате пентръ Maiesctъцă, каре реснпъ дн̄и „Eljen“, „Lebelloch“ ши „Виватъ.“

Маiestатеа Са ч. р. apostolikъ респнпсе дн̄и къвнителе вр-тъторе:

Дотпилорă тei! Mi a фнкstă atzătă mie кътъ ши Лпъперътэ-сеи o плъчере deossebitъ дн̄прециареа, кътъ ведемъ denstъчнnea din Ardealvă atzătă de пътбрсъ. Лтъi ва фане o таре въкврье a иерата Ardealvăлă дн̄ппренп къ Лпъперътэса, дн̄dată че ти воръ epta дн̄прециаре.

Дотпилорă тei! Пштci фi конвнциj, кътъ салтеа ши дн̄п-флориа Marelii теs Принчипатă, Ardealvăлă, дн̄ti заче фбртре tape la init.

Ачестеа къвните дн̄лчи пърнешти фбрь репецитъ врмате de вивате дн̄и сала de примире a рещединеа епископешти, ши Maiestatеа Са дн̄шн ренои еопресицпile къ дореште бинеле църв аче-штейа ши се въкврь de пътврситатеа дептъчнii.

De аci авръ фортнпъ дептътацији a фi пресжитацији Maiestatilе Сале, ши a фi дн̄птреваџi деспре стареа четъцепилорă ши a комънелорă църнене прекътъ ши деспре стареа индустрие ши a пе-годвлъ дн̄i Ardealvă; ши аин се спримъ Maiestatеа Са, къ др-тълъ de феръ ва да дн̄и сквртъ пегодвлъ din Ardealvă o побъ виацъ.

Маiestатеа Са Лпъперътэса се адресъ кътъ впăл фiе каре дн̄тре дептътацији къ къвните тълчи прещите ши плъките ши дн̄пре вивате се demice дептъчнpea, каре 'шi арътъ а са тълциштре ши кътъ Принчипеле гвбернаториă, пентръ вин воинъ, ка каре с'a kondscъ дн̄и фада дн̄пилорă кълътори. — Персопеле маи а-лесе din каре стетеа дептъчнpea ерагъ:

Ещеленциеле Сале ч. р. консиларi intim:

Dр. Лдовикъ de Хайнад, епископъ Трансилваниe,

Конте Штерка-Шелд, метрополитъ гр. кат.

Франц графъ Кеменi,

Емерикъ графъ Мико,

Николај графъ Банfi.

Ч. р. Къмърапi:

Александъръ графъ Каракай,

Лдовикъ баронъ Йошка,

Ioane баронъ Борнемиса,

Николај графъ Телекi,

Абрахамъ графъ Немеш,
Ладиславъ графъ Бетлен,
Викторъ графъ Томалаги,
Каролъ бар. Апор,
Альбертъ Хорватъ-Петречевичъ, ч. р. префектъ,
Альбертъ бар. Герлци,
Сицистъндъ де Барчай,
Іосефъ бар. де Брекенталъ юп., ч. р. прешединтъ трив. пров.
Грегоръ де Бенди, ч. р. префектъ.

Персона еклесиастиче абаръ де чеи де сасъ фбръ ші
Ім. Са Ioane Алексі, епископъ гр. к. алдъ Герле,
Ім. Са D. Александру Добра, епископъ гр. к. алдъ Лъготіві.

D. прот. I. Паповічъ, I. Xania, Грегоръ Радъ, Гавр. Молдаванъ, N. Попіа, ші алділ din челсалате конфесіоні прокатъ ші вр'о 22 побілі; репресіоні ді катеро, D. в. прешединтъ Ioan Гътт; пентръ Брашовъ, D. багртмастръ Францъ n. de Шобелн, Ioan Г. Ioan ші Фр. К. Валінгер ш. а.

TRANSCILVANIA. Брашовъ, 6. Ієнів. Фіндакъ токта ni ce апроніе тѣргрілъ de церъ ші de варъ, de каре Брашовълъ аре піматъ дозъ престо апъ, ші фіндакъ de къдва алі дікобче с'а десбътвітъ агътъ ді жарпаке кътъ ші ді катеро маі адесеорі ділтревъчна. дікъ таңдітеа тѣргрілоръ (Бжлакрілоръ) de церъ фолосітъ с'а стрікъ піблікаклі ші кавса со пайтъ пъпъ ла гъверні. de ачеса ны ва фі de пріосітъ а реңкта темеівріде зупора ші алдъ автора, еаръ формареа de о пърере пропрій а о лъса ла коя фіекъріа din чітігорі.

Конграрій тѣргрілоръ de церъ зікъ ші ціпъ үпа, кътъ десе къльторій а ле тесеріешілоръ, пегзеторілоръ ші църапілоръ не ла тѣргрі ді локъ de а ле адъче врезілъ фолосъ ле къшакъ таі вѣртосъ реле тарі прін ачеса, къ ді локъ de а ръмъні фіекаре ла требшбра са, діші перде о таңдіте de зілі din алдъ бътъндъ дікътвілъ ші тѣргрілъ; еаръ къшігілъ тогъдеағна рънъле ла ділдоіель, къндъ веі пане de алтъ парте пердереа зілелю. кірілъ ші съферіндеа dela дікъ ші пепорочіріе каре се потъ діткимла пе ла кісъ, ді фамілія маі вѣртосъ діл адсінда капаклі фаміліе. Adaoңе ла ачестеа фаталеле окасіоні пе каре ле дақ тѣргрілъ ла тогъ феллъ de фртврі ші ділшадътіорій. Ап чеде din үртъ съ се маі із діл бъгаре de с'емъ пагъбелі, каре се факъ пегзеторілоръ ші тесеріешілоръ локалі прін конкірінда челоръ стрійні, карій віпъ ла тѣргрі ші вѣндъ маі ефтінъ дікътъ дітпелоръ.

Тоте ачесте тѣнеіврі ла пріма ведере тарі дествітъ пріетіні тѣргрілоръ ле ділфразілъ къ алтеле, пе каре азтіе „Крієрлъ вілгірекъ“ Nr. 122 ші 123 ле десфшвръ маі пе ларгъ зікъндъ ділтрэ алтеле:

Тѣргрілъ de церъ с'а сокотітъ пе ла ноі din чеде маі депъртате вѣкірі ка локврі de конкірінъ, de рівалітате пріа фолосітбре котерчілві, індустрії, економії ші піблікаклі ділтрагъ. Аколо, ла тѣргрі діші адъче продактеле сале фіекаре ка ші ла віпъ фелъ de еспосідівні. Totъодатъ вѣлътіорій ажокасіоні de а къпіште маі деанропе ділпіннателе требінде ші гъстіріде піблікаклі ші а се пане діл рапортъ маі деанропе къ тогъ феллъ de кътпіртіорій; еаръ кътпіртіорій афъ тогъ требінде лоръ грытъдіте ла віпъ локъ ші потъ алеңе маі къ діллеспіре. Алтє ші алтє требі еаръш се адакъ ла ділдеплініре къ окасіоніа тѣргрілоръ; бітені карій de алтѣмінтра пы ці се ділтълескъ къ аппалъ, аічі ажокасіоні de а се маі ділтрева de сънътате, de а'ш къпіште фаміліе маі de апропе щчл. щчл.— Фіреште къ прін конкірінда челоръ din абаръ шопополвлъ пегзеторілоръ ші алдъ тештерілоръ локалі съферіе ловітврі греле; чи піблікаклі, кареле престе алдъ тогъ ръмъніе склавъ алдъ шопополіштілоръ, токта дореште о асеменеа конкірінъ білфѣкѣтіоріе; еаръ чеи локалі се маі ділпіннате ка съ ціпъ с'а стрікъ тарфъ маі вѣсъ, де кътъ о авеаѣ пъпъ ачі. Маі деанропе прін тѣргрі de церъ къштігъ ші алтє класе de օմені, прокатъ, кърьшай, комісіонарі, осінтарі, пропріетарі de касе, волте ші таразине ш. а.

Къ тогъ ачесте бате ла оі, кътъ ші гремілъ пегзеторескъ dela M. Ошорхеів токта актъ черд, ка din чеде чіпчі тѣргрі de церъ алдъ ачелі орашъ чедъ піліпъ дозъ съ се десфінде. Ласъ къ пегзеторія ші пъпъ актъ аж сторсъ ші съпіт пе побілі пропріетарі ші піматъ къ ажкторілъ шопополвлъ ділръ ажокапатъ dela маі таңді тошіміе; ласъ къ маі съпіт атъдъ пегзеторі, карій пічі штів, зъдъ ділсъ пічі вредъ а пірта протоколе регламате, дікътъ пічі статвілъ пы се штіе ділтакті къ арзкътврі контрівгілі ші оі че дефіцітъ се арзкъ еаръш тогъ піматъ пе тоші с'а пропріетці; ділъ апоі пегзеторії пічі съ маі крэзъ къ діръ піблікаклі ар фі пілѣтвітъ de Dzeb піматъ пентръ ка съ ділграше ші съ феріческъ пе класа пегзеторескъ. Пропріетарі,

економії се вѣкіръ дікъ потъ скітіе din съдіреа лоръ къштігъ de 3%; din контръ пегзеторілъ пы се діндествілъ пічі къ 20% къштігъ къратъ. — Негзеторії din M. Ошорхеів се провібкъ ла експоплакъ катеро dela Брашовъ, каре есте четате атътъ de таре ші тогъш ціне піматъ дозъ тѣргрі de церъ. Чі катера din Брашовъ пы ші маі аре пърекеа са діл тогъ къпітвілъ тонархіе діл чеа че прівште ла отържріле сале челе egoістіче ші ла ділкъріле сале ръмасе de спірітвілъ вѣкаклі, din каре кавсь тогъ жарпаке іпперілъ о аж жадекатъ ла тімплъ съ. Дікъ Брашовълъ се діндествілъ къ дозъ тѣргрі, діл' M. Ошорхеів пітіе авеа діл вола вѣпъ чіпчі, пептвікъ діл тогъ Apdealvілъ пічі віпъ орашъ пы аре діпітъ ашea таре ка Ошорхеів ші пічі ділтълъ діпітъ пы се афъ атъдъ побілі къ къпітвілъ ші карій піматъ копевшъ, ка пе аколо; престе ачеста діпітвілъ ділкъ есте фортъ ділпопоратъ (пы кътва діпітвілъ Брашовълъ есте маі піматъ півпоратъ?!)

Сівів, 5. Ієнів п. Сепенітатеа Са Domnulъ гъвернаторів Прічівіе de Шварцепбергъ ресоси діл Сівів діл 3. Ієнів din кълътіорія фъкътъ ла Opadea таре.

УНГАRIA. Нъмерії чеи маі din үртъ аж жарпакелоръ ділграшті съпіт піліл къ дескіріл decpre постбоєло ділтітпінърі ші пріїтірі але Маестъцілоръ Сале ділперътешті пе кътъ а діпітъ кълътіорія ділперътескъ dela Бада-Неста ла Сегедінъ, Гівла, Opadea таре ші Добріцінъ, вnde апоі прін сосіреа трістей штірі decpre ръмосареа Архідчесеі Софіеі челеі дінтъ фіче ділперътешті а прекрітатъ дінтр'одатъ вѣкіріа ші а прісіл локъ долівілъ де пърінгі тінері ші доюші пентръ чедъ маі скітілъ кіноділ алдъ Касеі Лордъ.

Ділтрэ ачестеа Ծпгвріа ділтрэ адевъръ аре с'ші гратвізге пентръ тогъ ферічітіоре лоръ кътъ ка діл ресытатъ ші воръ маі ресытата фъръ ділдоіель din ачеса кълътіорія ділперътескъ. Крідітъ! аж стрігатъ тоді бінесітілоръ патріоі dela 1830 ділкъ. Kreditъ лі с'а дескісъ пропріетарілоръ асупра тошілоръ ділкъ пітъсіріте ші ділтавілате кът се квініе. Грацій ші вітаре аж червітъ тоді чеи рътъчіці din anii 1848/9. Грація ші вітаре с'а фъкътъ цепераль престе тогъ тонархіа ші астъзі пы чете ші пы маі съспіт пітіні діл посоморжтвілъ локашъ алдъ дітпіцелоръ пентръ врео віпъ політкъ.

Літба національ вілгірекъ репресіонітать брещкимъ маі де-апропе прін академія вілгірекъ е стіматъ ші ділкъръціятъ прін ачеса, къ тонархілъ пы піматъ ділтъреште прін актъ ділперътескъ din noі akademія, чі totъодатъ ділдемінъ пе пішікпе діл квініе лътвіріте, ка съ ші квітівіе ші ділавуцескъ літба. Miil de ръгъ-тінгі ші пітіціоні събштерніе тонархілъ діл кълътіорія са се пріїтескъ къ тогъ біневоіца, грація ші вілпідіца че діл карактеріцізъ атътъ de віне ші фртосъ, ші ва вені тімплъ къндъ тогъ се воръ ла діл консiderъчніе ші се воръ deicide каре'ші ділпъ патріа лордъ.

Нобілітіеа din събгъвернілъ Opadei тарі а събштернітъ Маестъцілоръ Сале о пітіціоні, ділтрэ каре ea се рбгъ, ка M. Са съ се ділкоропеze ка реце алдъ Ծпгвріеі, съ dea о констітюціоніе ко-ръспонзеторе ла требвіцеле вѣкаклі, съ се реставре ділтреітата Ծпгвріеі ші Ծпгвріа съ се гъверніе прін Ծпгврі.

(„Magyar Futár“ et „Kronst. Zeit.“)

АДСТРІА. Віена, 2. Ієнів п. Ері сіра пе ла 10 бре сосіръ ретъшіцеле Архідчесеі репъксате Софіа діл Віена пе трепъ сепаратъ. Сер. Са D. маістръ съпремъ de кърте Прічі-пеле Каролъ Ліхтенштайн ші маі таңді демпітарі прішіръ ръшъ-шіцеле ръпъксате ші пароквілъ кърді къ асістенцъ de 6 преоді леа білеквіжтатъ ші пе кард се стръпартъ къ кондактъ сервіторескъ діл кріпта ділперътескъ ла Капціні, вnde се ашезъ ділпъ datinъ de 4 преоді Капціні къ черемоніе квіїпчісе.

Cronica strina.

ІТАЛІА. Болонія, 30. Маі. Съпціа Са Понтіфічелі ротанъ кълътіореште пе'птрергпітъ ші се вѣкіръ de пріїтірі кътъ се пітіе de кълдібрбсе. Ап маі таңді локврі попорвлъ десхътъ кай dela тръсіръ, ка съ'лъ трагъ елъ діл трітфѣ, ділсъ къчер-піквілъ пъсторів пы прімі атъта вілліріе а попоржлъ. Ап 1. Ієнів се дісе dela Песаръ ла Ріміни, de ачі ва прочеде ла Чесена ші Гаенца ші діл 9. ва ділтра діл Болонія, вnde ва ретъніе маі ділделзігатъ.

Ділълдіа Са ділперътескъ Архідчесеі Ferdinand Max а порпітъ преоте Modena діл статвілъ ротанъ спре а салта пе Съпціа Са.

Ап Конона се піблікъ ръдікареа стърі тарціале діл Песаръ ші прочеселе че декріціа съпітъ дерегътіоріе тілітарі аз-стріаче с'а съпісъ дімпрезіпъ къ інкісії dірегътіоріелоръ поп-тіфічіале, піматъ ділпротівіріе къ арта а тъпъ, седччеріе ші

вътвърдиле тийдие речи и компетенция жадекъдъ астріа че мілітаре.

БЕЛЦА. Бригела, 30. Маів п. № 27. се датът на
дните десватерие леци деспре бінфачері нешто есчесе. Опра-
торът Фреер прогестът дн контра леци ачеи вржбосе зікъндъ:
0 Domnіlorъ! Domnia Востъръ жвака днаинте кашерелоръ ши
а църі о комедиа de nemika. Тоді din дреапта стрігай: да ор-
діне, да опдіне! Coman стрігъ: Нои ня съптомъ комедианді, дн
дреапта ня съптомъ комедианді. Фрееръ adвсе днаинте съртга проп-
чилоръ челоръ сърачі ши пърсіді, карі дн шкоделе de онізърі ня
примескі пічі о крещтере, чи се фолосескі пътні пентра спеку-
ляціоне de кътъръ кългъріце. Стъпга цілі къ ораторът ши Фъкъ
сгомотіш таре, прешедінте порвичі ка съ ня се маі съе не
трібнъ, стъпга твртъръ, дреапта аменінцъ ши Dимортиер зіче:
ашъ азітъ de не трібнъ къ не стрігъ кътъ тетврі din дреапта
съптомъ de пініка. Шедінда се съспендъ не кътъва тімъ.
Аша се дедерь афаръ впії прічинітори ши шедінда саръ се кон-
тінцъ, діксъ тотъ къ сгомотъ. Афаръ се стріжсе днтр'ачеа о
швіціо de попоръ песте 1600 ши къндъ ѿшіръ депітациі се
дніжтпль о неквіпцъ пъчілалі понтіфікалі, каре фі de кътъ
спії філератъ.

Дната ера дніре дніре партіте, дніре лівералі ши дніре бе-
серікані се є дніре кътъ се пътескі дн Белціа клаєрікамі. № 28.
сера се адінаже о твлімі de попоръ днаинте палатълі каме-
релоръ, каре къндъ зъреа кътъ о хайнъ преоцескъ, стріга дніре
са къ батжокъръ днфірошатъ, не лівералі діксъ дн прітіа попо-
рълі къ салютъръ. Речелі, шіністрилоръ челоръ пъткълі mi den-
таділоръ лівері се стрігай вівате ши партітей клаєріале і се фъ-
ческъ дніжтъръчкъ вржбосе. La Капціні лі се спарсеръ ферес-
тріле. № контра тъпътірілоръ, дн контра дрептей ши а прео-
цілоръ се фъческъ батжокъръ Речеле даръ фі сілітъ а десфаче
кателье ши аша се фъкъ deокамдагъ ліпіште. Че певніе дніре
бітені, къндъ ажнгъ а предомні патіміле партікларе дн пего-
дуе пъбліче, зnde ня днкапъ връштъшиеле ерезіте, пічі саквлъ
къ тінчпіле фабрікате дн ташіні de челе маі печопліте. —

ДЕРМАНІА. № дніре декретъ алі тіністерілілі de кътъ din
Пресіа десмъпть пріптр'впії черквіларів тръмісіш кътъ dірекціоніле
шімнасіале dela днде сіреа стіденілоръ да вініверсітатеа de
дрептъръ зікъндъ, къ саі днілітъ іхрістіл днтр'атъта, дн кътъ
требвое съ речи пітъръ тімъ днделіпгатъ ка скріторі пріп къпчель-
ріл, пре къндъ не алте локрі се пілпгъ бітені, къ віпъ преа пъ-
зіні татрісації да академіе де дрептъръ. —

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШИ МОЛДАВІА.

Букрещті, 18. Маів в. „Бюлетінъ офіціалъ“ пъблікъ dela
тіністерілілі de фінанце о провокаре кътъ тої фості, посесорі
de склаві, (пентра еманчіпареа кърора гъбернълі Валахіе ня а-
тіпъ лакрълі din zi дн zi чи се ціне de парола чо о чере чі-
вілісъчкъ) ка се гръбескъ а се аръта ла тіністеріз спре а лі-
квіда пътєрълі склавілоръ. Пъблікареа съпъ аша:

„Аческъ тіністеръ, дніре діспозіціи де лециріл пентра еман-
чіпаціа склавілоръ партікларілоръ феде, пропагатъ дн апвлъ tr.
1856, ши пъблікатъ пріп Бюлетінъ офіч. къ № 13, din ачелаш
анъ, прочедъндъ ажні de кътъ дн регулареа ши констаратеа ачелі №.
de еманчіпаці, афладі съптомъ посесіа знеіа ши ачесааш персопъ дн
№. маі таре, ad. dela 50 indibide дн съсі, пентра а кърора
платъ вртмъзъ а се асігра експосесорі къ облігацийе гъбернълі;
днітімпішъ тарі днніедекърі din пріпішъ къ: ла конфронтареа
лістелоръ десце дн Bistiepie de ачеи експосесорі, къ цепераріле
катаграфій фъкътъ дн капіталъ, ши пріп дістрікті de компетен-
теле дерегіторії, о таре партіе din ачесе indibide, ня се гъ-
сескъ днскрісе не ла локрі се с'а дноемнагъ de Dom-
ніалоръ.

Ка съ се пітъ дар' лътврі ши констатата одатъ, ши кът маі
дніграбъ днірепівръріле ши фінца ачелоръ пе днскрісе indibide;
тіністерілілі а сокотітъ de a ca datorie, съ інвіте пріп ачеса не
тої къці алі автътъ дн посесіа Dлоръ весте №. de 50 indibide,
ка дн термінъ de 40 зіле челъ твлътъ dela пъвлікареа ачесеа,
съ бінфачері а съ аръта ла аческъ тіністеръ дн персопъ, саі
пріп делегаці, ка съ обсервеге ши дншілі ачелі цепераріле ката-
графій, ши съ dea требвічесе інформації зnde ачесе со гъ-
сескъ ажні indibide пегъсіте ши пе днскрісе, ка съ поатъ
ши тіністерілілі а прочеде ла черчетареа ши констатареа лоръ;
къпоскъндъ Dлоръ, къ дніре еспіареа аческъ термінъ, ва фі сі-
літъ тіністерілілі съ днкіе цеперарілі табло, ши съ конпіе об-
лігацийе гъбернълі не ачелі пътні №. de indibide, че с'аі кон-
стататъ дніре презіселе катаграфій; ачесааш інвітациі се адресе зъ
ши кътъ ачеи din Dniї експосесорі de №. маі тікъ, adikъ dela
зпілъ піпъ ла 50 indibide, ка съ се гръбескъ ши Dлоръ а da
тіністерілілі дн термінъ презіс зеславірі чергте, контрівіндъ
апоі ши дншілі пентра констатареа №. пеафлатъ піпъ ажні;
къчі аческъ операцие вртмъзъ пеафратъ а ла сършітъ днтр'впі

термінъ, песте каре оріче рекламиа ня ба пітіа фі консі-
дератъ.“

Тотъ Бюлетінълі адіче треі фаліменте декіарате; зпілъ алі
зпілъ ісраелітъ Іорайлі Штайхар каре пептъндъ піті кредиторі-
лоръ о телі ла фігъ. Алтълі алі ла Епакі Панаіотаді богасіеръ
дн Плоешті, саръ алтълі алі ла Атанасіе Ioan ши Dimitrie Ата-
насіе дн Брыла, тоді къ съме вглічеле.

Деспре фаліментълі аръндашвлі Чоканъ, се скріе ажні дн
жерпаль, къ ачеса файтъ п'а фостъ декътъ о клеветіре ші къ че
че о алі ръспіндітво алі фостъ дншеласі (?)

Ка се ня кадъ дн препоі Газета ачеса de Брашовъ, кътъ
добръ ea a лъцітъ файтъ ачеса, рефлектъш асупра челоръ
скріе дн Газета de Moldavia деспре обіектълі ачеса, къ дн
Брашовъ се афъ ши зпілъ жерпаль церталъ къ о фіе лъпгъ елъ
ши къ зпілъ трабантъ: „Kronstädter Zeitung“, „Satellit“ ши
„Blätter für Geist. Gemüth und Vaterlandskunde“ ши къндъ
е ворба de Газета de Брашовъ се дншеласі ачеса жерпаль,
саръ ня Газета Трансіланіе, каре ня ла парте да пъвлікареа
ачеса.

Деспре лакръріле діванелоръ ши nedіванелоръ ad хонъ ші
deонре алецеріле адіпніції църілі пентра фекіарареа onінішнілоръ
се алі, къ алецеріле пентра ачесеа с'аі атънатъ deокамдатъ
піпъ кътъ топнъ. —

Дн зімелі ачесеа, не къндъ піоіде кършілі це'пнетатъ це
ла Брашовъ днкътъ твлъ локрі de не лъпгъ ржрі се афлад
съпъ апъ, кресткъш ши Праова форте таре, днкътъ фъръ перікъл
авіа ера de пасатъ.

Дн Церъ съптомъ твліе форте фртісіе, че ініміле форте
днгріжате деспре вітіорілі лоръ. — Морталітатеа дн Букрещті
стъ дн пропорціоне форте крітікъ къ пітєрълі пъткълоръ; къче,
декъ пе сентъмъв торѣ кътъ 50 піпъ ла 86 ши се пакдъ пъ-
тні кътъ 27 піпъ ла 42, дніре кътъ възгрътъ дн ліста коміте-
твілі санітаръ ажні de вр'о З лапі днкъбче, апоі днтр'о сътъ de
ані ня маі речі пічі зпілъ локзіторіз дн Букрещті de кътъ піті
веніці din алте пърці, къче дніре пропорціоне ачеса с'ар паште
дн тімъ de o сътъ de anі 200,000 ши ар тарі 400,000, ва се
зікъ, с'ар стініе Букрещті, къндъ ар кріе пропорціоне тотъ
аша. — Ліпсъ de дофторі ши de тобше, віпі ші сінчері ня ва фі
дн Букрещті, чи піті тімпвілі de прітъваръ дндоіеште торга-
літатеа. —

— Прецвілі вікательоръ дн Букрещті дн 16. Маів а. к. алі
фостъ ашea:

„Оргълі кіла къ 95—96 леі, овъсълі кіла къ 75 леі, тъ-
лаівлі окаоа къ 14 парале, портмълі къ 10, фасолеа 24—16,
ліптеа 32, тейлі къ 12 парале. Перекеа de боі de тъна 2-а
къ 642 леі, idem de тъна 3-а къ 510 леі, о вакъ стеарпъ de
тъна 2-а къ 220 леі, idem 3-а къ 163 леі.“

— Ліп „Banderep“ i се скріе вртъброле din Букрещті:
Дніре кътъ се штіе, репресітапді пітерілоръ челоръ тарі се
дншеръ ла Іашії, спре а се конвінціе деспре опінішнеа ші dopin-
ціе пошорвілі дн прівінца алецеріе зпілъ Прінчіпе. Дніре кътъ
азітъ, зпіонішті десфьшръ о актівітате днтр'о лъціреа партітей лор
атътъ de таре, днкътъ пітіе ня ар фі adвсъ амінте маі па-
нінте de зпілъ че ка ачеса. Бързациі зпірілі n'aі алте dopin-
ціе, de кътъ ка се капете зпілъ domпіторіз стръпіл; къче дніре опінішнеа
лоръ пътні зпілъ ка ачела пітіе віндека тобе рапеле, че ле дн-
фіпсе зпілъ деспотісълі Хослодарілоръ пътъ ажні. Din контръ
арістократія консерватів а Валахіе, каре е маі таро репресіт-
тапді локрещті, се теме, къ конотітвіліеа de ажні ва съ-
фері съпъ зпілъ пріпцілі стръпіл ші дореште пътні зпілъ пріпцілі
пътжтеап. Каре партітъ ва ресвате, днкъ пішепе ня пітіе пре-
ведé, къче пічі зна пічі алта ня ласъ de о латвіе днтр'ціе ші
днролъріле дн хоръ ші аноі de зпілъ пърціе се афъ бърваді
днфлінгеторі.

Поетълі Александри скріе днаинте de ачеса къ вр'о кътъ
ва септъмълі дн лішба рошълі о піеоі театраль, се є маі бін-
зікъндъ зпілъ dialogъ політікъ, каре се продвсе не очена de аічі
ши Фъкъ о таре сенсаціоне.

Аічі добедеште зпілъ зпіоністъ тіперъ зпілъ вътърълі къ антіріл
(хайнъ лъпгъ орієнталъ), каре репресітапа рошълілоръ, кътъ de
твлъ фолосеште зпіріліеа ші зпіріліеа de ажні ва тітълі
пентра шістрапреа леци чеі векі ші съпъ зпілъ пріпцілі стръпіл.

De експітапа adіче днаинте pe зпіріліе din Moldova, карі
локвіскъ de тімълі атътъ de днделіпгатъ аколо днтр'е рошълі ші
тотъші се зпілъ пеафледекълі de леци протопріпцілоръ лор. Бъ-
тражълі прітеште сфатълі ші аческъ конвінціе ші debine дн-
тр'о бъкріе скетасіатъ, дн кътъ днчепе а кізі, а жвака ші а
къпта. Бъката апоі фінэзъ къ зпілъ версі, каре днфлъкърэзъ пе прі-
віторі ла зпірі.

Се ворбіа, къ попіл дн Moldova се терорісéзъ de кътъ маі
таріл лоръ къ аменінцілі ші педенсе, ка се пъзіпъ къ зпіонішті.
Ліпсъ ел, „zіче кореопондітеле ла Banderep din Букрещті маі

лпколо, амă читітă сінгэрă черквярівлă епіскопвлă дела Римникă, лп каре провóкъ пе фръдїile сале, пе преоди, ка съ се рóце лп Dmnezeă пріп бесеріч пептрвка съ се фіппдеze впіреа, ші съ факъ тіссе пептрв ачеста.“ Деспре ачесеа къ Букрещтї се лп-фрътседéзъ пріп zidipr пóъ ші платпърі de гръдині пъвліче, че mai adasze кореспондентвлă вомѣ шті din челе лппъртъшіте пъпъ актъ ші din челе че ворѣ врта, дппъ че се ворѣ mai edi-фіка ші алте касе врео 60 ла пътерѣ, каре съптъ zidipe лпчештъ.

„Секолъв,“ жврпалвлă політікъ ші комерчіалă din Шéра ротънекъ димпредпъ къ Фóеа лві „Альтомълă літерарѣ,“ і се съптрасе дебітвлă посталă лп totă кврінсълă отателорѣ ч. р. азотріаче. Аша ші „Конкордіе.“ („Kr. Z.“)

— Гъбернеле Франціе, Рсіе, Прсіе ші алѣ Сардиніе ажерутъ дела гъбернвлă търческъ лп Константинополе, ка Къімакамълă Молдове де актъ съ се деспъ. Пріпвлă Богоріди с'а декларатъ фртре отържтъ лп контра впірі ші а рефбатъ орче а-мостекъ де вжнтрътъорі стръні лп репортеле політіче а ле цврї. Нъмітеле пътерї, лп касе че пъ с'ар денгне Къімакамълă, вреаг съші рекіеме комісарії съ din Пріпчіпate. „K. Z.“

„Sieb Bote“ съптъ ръбріка „Пріпчіпателе“ аре ачестеа: „Лп негóделе Пріпчіпателорѣ е ворба de o іnistrăcijone пóъ, не каре о ар фі търтісъ контеле Бюлѣ баропвлă de Прокеш-Остен. Еа лпчепе дела пеогръпда че с'а търітъ пріп ачітъ-чвпіе партіелорѣ лп Пріпчіпате ші debine ла ресълтатвлă ачела, къ заче лп іnteresълă тътврорѣ пътерілорѣ ші къарѣ ші лп чела алѣ цврілорѣ ачестора, ка Порта се пъпъ ла кале тесврї, каре съ пътъ гаранта лініштреа попоръчнєе, съптъ каре тесврї лпсъ, се пъ фіе лпцелёсъ врео оквацијне пріп тръпте търчештї. Din контръ пъвлікъ „Monitorul“ de ері о кореспондинցъ din Iași din 2., дпъ каре тесврїле арбітрапе але дірекъторіелорѣ din Молдова, лп фрпите Пріп. Къімакамъ Богоріди, со афъ totă крекъндъ лп контра впіоніштілорѣ ші а партіанілорѣ лорѣ. Din Константинополе къ dată 15. се репортéзъ, къткъ солвлă amerіканъ а лптрепрінсъ о кълъторіе лп Пріпчіпате данзіане ші ачестеі кълъторї і се аскрів скопврі політіче.“

Ceva despre crescerea tinerimei.

(Urmare din Nr. 39.)

Au nu e durere, candu numerulu romaniloru din Banatu asia e de mare, si nu au nici o fundatiune, macaru numai pentru unu tineru; — atunci candu usioru s'ar pote face, ca тóta comunitatea mai mare, сéu totu cerculu sa 'si faca cate o fundatiune pentru unu tineru, doi.

In Ardealu este o fundatiune dela D. Dr. Romanczai pentru mai multi tineru. — Escelentia Sa Dn. episcopu bar. Siaguna a fundat „Franciscu Iosefiana“, din acésta inca pucini si numai ardeleni potu crescere.

D. Nicolau Zsiga din Urbea mare nu de multu intreprinsa o fundatiune, — acésta abia ajunge pentru pregiurulu Urbei mari!

Dar' нóа Lipoveniloru si нóа Banatieloru nu ne sunt deschise. Pentru mantuirea si fericirea нóstra inca nu e destulu, déca numai fratele se fericescce.

Baronulu Sina muri, de omenire s'a ingrijitu forte tare; insa de viti'a sa, de si era si se dicea romanu, asia pucinu si-a adusu aminte.

— Нои ne rugamu de fiului lui celu multu induratoriu, si speramu ca si inaintea neamului nostru, 'si va face numele lui nemuritoriu. — Asia speramu, ca si nobil'a familia Mocioniana, carea a datu patriei нóstre asia barbatи vrednici, „barbatи de incredere, 'si va redica unu monumentu de seculi in anim'a romaniloru. Poporulu pretinde dela fiii-sei adi mana de ajutoriu.

In asia tipu, si cu puterile unite a mai multoru particulari, speru si potu crede, ca pe viitoru se voru crescere mai multi tineri romani, si prin publicu.

Asia dara si statulu sa mai crësca tinerii romani? Statulu 'i cre-
се, insa 'i cresce numai moralicesce si susletesce, atunci candu a des-
chisu palestr'a sciintieloru, artelorу si maiestrielorу si pentru fiii ro-
maniloru; statulu a datu dreptulu ca se aiba тóta partea grijă pen-
tru fiii sei, caci statulu nu pote sa se ingrijesca si despre materialu
pentru fiii tuturor din sine. Elu se ingrijesce mai cu séma despre
sustienerea scóleloru publice si alte institutiuni comunu folositore pen-
tru sustienerea sa si a prosperitatei in totulu, in mare.

Cine dara va se mai crësca tinerimea, pentru fericirea mai de aprópe?

Voiu se respondu, cumea poporulu singuru *), elu e mai deapró-
pe datoriu a ingrijii de fericirea si crescerea fiiloru sei.

Cum i va crescere si poporulu?

Se luamu de exemplu natiunile straine, si mai de aprópe pe protestantii magiari. Barbatii loru se unescu in numero pene la 10, 20, сéu mai multi, 'si alegu unu tinera doi cu talentu si purtare buna din sinulu comunitatii si 'i tramtii pe spesele loru la scóle, 'i crescere si 'i sustienu acolo pene au gatatu, ca pe urma sa se re'ntórea spre onórea si folosulu comunitatii loru. Asemene fapta o facu mai multe comunitati

Cu durere amu se me esprimu, ca intra romani numai la Brasio-
veni amu аslatu asemene exemplu pentru unu tinera, era intr'altu locu
nu sciu; — din Lugosiu inca se audi odata in foile acestea, ca se
ajuta tineri. —

Domniloru Dvóstra sunteti fii neamului, si parintii acestei tine-
rimi, viti'a ve este мам'a, si acestia ve sunt princi, si óre carele ar'
fi dintre Dvóstra, se nu iubésca pe mama sa, si pe pruncii sei? Si
óre carele ar' si dintre Dvóstra, care se nu prea cunósea datorintia
ce o are catra neamu si catra tinerime, si se nu o implinesca intru
ataata incatu i se cade, si i se pote? Eu credu nici unulu nu este
asia fara de simtire, si fara de prevedere; eu credu toti sunteti si
credinciosi ai mamei, si adeverati parinti ai acestor princi. De este
asia, atunci barbati sunteti, si ve rogă in numele mamei нóstre, jert-
fiti pentru crescerea tinerimii.

Alegetive din tinerimea acésta doi, trei princi seraci, cu talentu
si cu purtare buna, si 'i tramiteti la scóle mai inalte, ca sa invetie,
si 'i sustieneti acolo pene voru fini, ca sa se re'ntórea in midiloculu
Dvóstre cu cununa crescerii bune, si a sciintieloru, ca se ve fie spre
onórea si folosu, era poporului spre marire si fericire.

Talentii, carii vi-i datu Dnedieu, folositi-i ca sa se imultiésca,
agonisiti tesauru prin tesauru. Talentulu e ca si unu tesauru, ce jace
ascunsu in pamantu. Cautati talentele si le poleiti, caci sunt mai
scumpe de catu tesaurele lumii! Dumnedieu nu a datu talentu numai
celoru avut, сéu de o nascere inalta; Ddieu a datu talentu tuturora
ómeniloru, pentru ca pre toti i-a creatu dupa tipulu si asemena-
rea sa.

Cautati cele mai escelente, le puteti alla si in siur'a seracului,
cautati si le poleiti, si faceti mamei daru cu densele. —

Au dora istoria nu ne e marturia, ca din fii seraciloru, familie-
loru de josu, s'au redicatu barbati la demnitatile cele mai inalte ale
lumii? — Au nu sunt si astadi ministrii, episcopi, carii dintre fii
plugariului s'au inaltiatu? — Si carii ar' cutedia a dice, ca nu e cu
putintia ca si Dvóstre se crescesti din tinerii ce veti se alegeti ase-
menea barbati, сéu celu pucinu, invetiatori, preoti diregutori, advo-
cati, сéu literati buni, ca viti'a se le pretinda, si se le pote folosi sci-
intia loru.

Dvóstra cu de buna séma vi se pare, ca pentru totu insulu ar' si
o greutate mare, pentru de a pote crescere doi trei tineri la scóle. —
Eu voiу areta ca fara a suferi ceva greatate, neplacere, 'i veti puté
cresce cu mare usiorintia. Voia, energia, si putienia jertfire trebuia,
si тóte le veti poté devinge. Omulu de multe ori are atare scopu, si
cugeta, 'i este cu neputintia ca se 'lu ajunga. Neputintia acésta nu e
asia mare, catu scopulu se nu se pote ajunge nici intr'unu modu;
neputintia acésta nu e alta, decat nesciintia, si neafarea midilóce-
loru si carariloru prin care se pote si trebuie sa se ajunga sco-
pulu. —

Datimi iertare, ca se 'mi dau parerea in privintia acestor midi-
löce si carari, pentru ca se putemu ajunge la scopu, — la scopulu
de a puté se cresceli doi trei tineri. Aci ve pote ajuta biserică si
scóla, si publiculu, adeca Dvóstre insusi se ve ajutati, — caci acelu,
care se ajuta pre sine, si Dumnedieu 'i ajuta, si prin amórea, spe-
rantia si creditia in Ddieu, nu pote se péra.

(Va urma.)

Красиріе ла врсс дп 6. Іспн к. п. слаш амеа:

Адіо да галвіні філіпертшті	7 ³ / ₄
” ” арпінгт	105 ¹ / ₈
Ліппіртштілă 1854	111
” ” чехъ националă din an. 1854	84 ³ / ₈
Олдіагілле метадіче веќі de 5 %	83 ¹ / ₄
Ліппіртштілă de 4 ¹ / ₂ % deza 1852	73

*) Gazeta atinge in Nrulu 17 a. c. ca directiunea scolară din Bu-
curesti, face apelu catra patrioti (adeca catra poporu), ca se jertfesca
care catu pote pe séma fundatiuniloru scolare. A аslatu lipsa, si vede
unde sa se adresedie.

Impart.

Нрлă війорів пептрв сърбеторї ва ёши нымаі Binepi.